

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dien et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dageeliks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5.00; voor de buitensteden franko p. p. f 6.00.

Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseren aan "het Bureau van de Tijd."

DINGSDAG 18 MEI.

Advertentiën van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1.00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

Vereeniging: "REGT VOOR ALLEN."

De Vereeniging maakt bij dezen bekend, dat voor de Verkiezingen van Dingsdag, 18 Mei aans. hare Kandidaten zijn:

Voor de Provinciale Staten, de HH.

Jhr. P. H. BICKER (geel stembriefjes),

Mr. ABR. DE VRIES (rood stembriefjes);

Voor den Gemeenteraad, de HH.

Mr. J. MESSCHERT VAN VOLLENHOVEN.

Dr. E. C. BÜCHNER.

De VEREENIGING voorn.

J. W. CRAMER,

Präsident.

J. A. ALBERDINGK THIJM,

Sekretaris.

AMSTERDAM,
12 Mei 1858.

AMSTERDAM, 17 Mei.

Wanneer het niet al te zonderling klinkt, aan kleine zaken den naam van groote te geven, zou men kunnen zeggen, dat de Oostersche quaestie weder ontwaakte. Intusschen kunnen kleinigheden groote gevolgen hebben, en al noemt men de zaak, die wij hier bespreken, nog niet anders dan de Montenegrijnsche quaestie, mag men ze echter reeds als van gewigt beschouwen. Men weet dat de Montenegrijnen een vrij en onafhankelijk volk beweren te zijn, en dat de Turken ze als hun vassallen beschouwen. Rusland stelt sinds langen tijd op haar gevoelens van zelfstandigheid, en voor den oorlog in de Krim een aanvang nam, zijn er herhaaldelijk tusschen de soldaten der Porte en de benden van Montenegro gevechten voorgevallen. In 1853, onder anderen, had bij Grahovo op de grenzen van Herzegovina een veldslag plaats, die niet ten voordeele der Turken afiel. De bijzondere ligging van het kleine land, dat de bergen, die het, voor vreemde legers bijkans geheel ontoegankelijk maken zijn oorzaak dat het, ondanks de aanspraken des Sultans, zijn volstreckte onafhankelijkheid met der daad heeft kunnen handhaven. Bovendien oefent Rusland er een soort van beschermheerschap over uit, van de godsdienst der inwoners, meereendeels tot de Grieksch-Russische Kerk behorende, zijn oorsprong nemende.

Het schijnt dat de Montenegrijnen in den laatsten tijd goedgevonden hebben strooptogten te doen in sommige Turksche provinciën, en onder anderen in Herzegovina, ja zelfs een gedeelte der bewoners van die gewesten hebben opgeroep om tegen het gezag van den Sultan op te staan. Ziedaar, naar beweerd wordt, de oorzaak der woelingen, die gedurende den laatsten tijd onder de Grieksch-Turksch-Albanische, Herzegovina en Bosnische bergvolken was. Het geweld van wapenen getracht die onlusten te onderdrukken, en dreeven zij de Montenegrijnen naar hun bergen terug. Hierbij is de zaak echter niet gebleven. De Regering te Konstantinopel nam uit het gebeurde aanleiding, om haar troepen het Montenegrijnsch gebied bij Grahovo binnen te doen trekken. Zij wilde van de gelegenheid gebruik maken, om de onafhankelijkheid van Montenegro zoo veel mogelijk te besnoeien.

Het kleine bergvolk vindt verdedigers in de groote mogendheden. Een artikel van den *Constitutionnel*, later nader verklaard door een officieel *Moniteur*, stelt de Montenegrijnen in het gelijk. De *Moniteur* verwijt Turkijë dat het, door de Westersche mogendheden in 1854 tegen vreemde overheersching beschermd, thans zelf een aanval doet op de onafhankelijkheid van een klein volk. De soevereiniteitsregten van Montenegro bestaan dus in de oogen der Fransche Regering niet. Natuurlijk in die van Rusland evenmin. Engeland zou op verzoek van Frankrijk zijn medewerking hebben toegezegd, om de zaak tusschen de Montenegrijnen en Turken zonder botsing te beslissen. Intusschen hebben de gebeurtenissen niet op de bemid-

deling van de groote mogendheden gewacht. Van alle kanten wordt het beriet bevestigd, dat tusschen de twistende partijen een plaats gehad heeft, en worden daarvan eenige bijzonderheden medegedeeld. De Turken waren door het bezetten van het gebied van Grahovo begonnen met offensief te handelen. Even als in 1853 liep die poging ongelukkig voor Turkijë af, welks veldheer teruggeslagen werd. Zijn troepen ondergingen, wat in het *patois* van sommige Fransche bladen genoemd wordt: een "schitterende" nederlaag (*une éclatante défaite*).

Het is de vraag, of door dezen slag de oplossing van het geschil gemakkelijker of moeilijker worden zal. Het laatste is te duchten. Ten gevolge van de geleden nederlaag hebben de Turken, wel is waar, het betwiste grondgebied weder verlaten, en is dus de zaak tot het oude *statu-quo* wedergekeerd; maar aan den anderen kant is eene nieuwe beweging der Grieken in Turksch-Albanië en Herzegovina te voorzien, welke voor het Muzulmansche bestuur moeilijkheden van allerlei aard opleveren kan, en eene spoedige oplossing tegenwerken moet.

Het eigenlijke gewigt der zaak ligt echter in de waarschijnlijkheid dat Montenegro een twistappel zal worden tusschen de groote mogendheden. Frankrijk neemt het met warmte voor de Montenegrijnen op, en heeft reeds twee oorlogschepen uit Toulon naar de Adriatische zee gezonden. Men zegt, dat de kommandant in last heeft te beletten, dat er nieuwe Turksche troepen in Albanië worden ontscheept. Men voegt er bij, dat deze maatregel genomen is in overeenstemming met de Engelsche en verdedigen hand aan de bestrijder, bijna met vijandige handelingen, tegen zich optrekken.

Het vindt, naar het zich laat aanzien, hulp bij de beide groote Duitsche mogendheden. De organen van het Weener kabinet, met de *Ost-Deutsche Post* aan het hoofd, spuwen vuur en vlam tegen de Fransche Regering, om haar houding in deze aangelegenheid. Te Berlijn be- toont de ministeriele pers zich eveneens voorvechter der regten van Turkijë.

Onder al deze omstandigheden blijven de buitenlandsche bladen nog sterk gewagen van een spoedige heropening der Parijzer vredes-konferentie.

Het bevestigt zich, dat de baron Forstner van Dambenoy, die zijn pensioen heeft aangevraagd als minister van Oorlog en luit.-generaal, ook zijn ontslag heeft gevraagd als Zr. Ms. adjudant-generaal.

De ingenieur van den waterstaat Schmitter is naar Gelderland en Overijssel vertrokken, om met het noodige personeel de opnemingen te doen voor den spoorweg van Arnhem naar Harlingen.

De *Stoomvaart* in de landences- te van den Zeeuwsch-landingsche spoorweg, dat is de van Vlissingen naar de Maas tegenover Venlo, dezer dagen door den minister van Binnenlandsehe Zaken ingetrokken, waarschijnlijk omdat de onderneming, die zich het maken van dien weg had aangetrokken, niet bij magte was die, zonder aanzienlijke ondersteuning van den Staat, ten uitvoer te leggen en tot dusver omtrent de mate van ondersteuning, die aan spoorweg-ondernemingen hier te lande zal te beurt vallen, nog niets schijnt te zijn beslist.

De miliciens van de ligting van 1856 welke thans nog bij verschillende korpsen van het leger in aktieve dienst zijn, zullen met den laatsten Julij a. s. met groot verlof naar hunne haardsteden worden teruggezonden.

De wettige bevolking van Schiedam bedroeg op 1 December 1857 14,896 zielen. Het getal kiezers voor leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en de Provinciale Staten bedroeg 320; dat voor den Gemeenteraad 399. Al de gemeentegebouwen verkeerden in goeden staat even als de belangrijke waterkeerende werken

Eenigen tijd geleden is door het kollegie voor de zeevisscherijen eene cirkulaire gezonden aan reeders, handelaars en verdere belanghebben bij de zeevisscherijen, waarin het de medewerking inroept tot volledige uitvoering der wet van 13 Junij 1857. Van zijne zijde geeft het kollegie de verklaring, dat het binnen de grenzen zijner bevoegdheid, aan de belangen der visscherijen zijne beste krachten zal wijden. De reeders enz. zijn verzocht het kollegie aan te merken als het orgaan, waardoor zij hunne wenschen, beschouwingen en klachten aan de Hooze Regering kunnen mededeelen, en als het middel om de inlichtingen te erlangen, welke hun ontbreken mogten.

Z. M. heeft benoemd: tot ridder der orde van den Nederl. Leeuw, G. P. Wilmer; tot betaalde meester te Roermond, A. H. Naus, met ingang van primo Junij.

's GRAVENHAGE, 17 Mei. De adv.-generaal Römer heeft in de zitting van den Hoogen Raad van heden gekonkludeerd tot verwerping van het beroep van Sidin c. s. tegen het veroordeelend arrest van het hof in Gelderland.

LOON-OP-ZAND, 13 Mei. J. Zondag heeft in de Warande nabij den Udenhoud een boschbrand gewoed, waardoor een mastbosch van ongeveer twee bunders, toebehoorende aan den heer Sluys te Tilburg, in de asch gelegd werd.

Ook nabij Dongen is Maandag 11 een uitgestrekt bosch afgebrand.

ARNHEM, 14 Mei. Er worden hier vele voorbereid- selen gemaakt voor de schutters-vereeniging, te houden op het laatste der maand Julij. Behalve de prijzen van wege de stad en van partikulieren zullen worden gegeven, heeft Z. M. de Koning als beschermheer der vereeniging *Willem III*, eene som van vijfhonderd guldens beschikbaar gesteld, om te besteden tot aankoop van eenig stuk zilverwerk als eersten prijs. Ook zal aan deze vereeniging namens den Koning eene prachtige banier vereerd worden, welke bij dat feest voor het eerst openlijk ontrold zal worden; terwijl evenzeer door Z. M. ten gebruike van het feest de groote tent, welke op het Loos bij daar plaats hebbende feesten gebruikt wordt, beschikbaar gesteld zal worden. Des avonds zullen er verschillende koncerten plaats hebben, terwijl op den laatsten dag (het feest zal vier dagen duren) een groot bal zal gegeven worden. Er zullen ook verschillende volksfeesten, als masklimmen, zakloopen, enz. plaats hebben, en alles met een luisterrijk vuurwerk besloten worden.

SCHOONHOVEN, 12 Mei. Hennep, wat den prijs betreft in een doen, doch aan de huizen door zoogenaamde kommissionairs minder gezocht. Botermarkt gedrukt; de prijs is tot 80 cents per Ned. fl terugge- loopen. Grasboter schaarsch, geldt voor konsumtie van 90 à 95 c. Eenden-eijeren ontbreken.

HOORN, 12 Mei. Op de markt alhier werden 120 stapels kaas aangevoerd. Prijs voor kleine kaas 19 fl . WORMERVEER, 12 Mei. Heden waren ter markt alhier aangebragt 23 stapels kaas, waaronder 1 stapel middelbare. De kaas ging vlug van de hand; de hoogst besteede prijzen waren f 18 $\frac{1}{2}$ per 50 Ned. fl voor kleine en f 20 voor middelbare.

Gisteren waren te Purmerend aangevoerd 144 stapels; voor de kleine kaas werd als hoogste markt besteed f 19 per 50 Ned. fl , terwijl de middelbare niet genoteerd waren.

Men leest in de Tweede Editie van de *Amst. Courant* LONDEN, 17 Mei. Uit Britsch Indië gende tijdingen ontvangen. Sir E. Lugard heeft op 5 April Azinghur ontzet, en daarbij 5 man aan dooden verloren van het 1ste regiment infanterie. De opstandelingen verloren drie stukken geschut en een zeer groot aantal manschappen. De vijand werd door Lugard vervolgd.

Aan de opstandelingen werd door brigadier Seaton eene nederlaag toegebracht, in de nabijheid van Lutting- hur, waar de vijand geheel verslagen, twee kanonnen en al zijn ammunitie moest in den steek laten; terwijl het verlies aan de Britsche zijde gering is.

Major Evans sloeg een sterk korps opstandelingen op de heuvels van Sansapore, den 11 April; 60 mannen en 400 vrouwen werden gevangen gemaakt; de Engelschen telden 71 dooden en gewonden, tot de laatsten behoren vijf officieren.

Men vermoedt dat de rebellen eene beweging te Calpee willen beproeven. In Zuid-Mahratta is de rust niet weder gestoord geworden.

Den 12ⁿ heeft sir Colin Campbell zijnen staf naar Cawnpore gezonden, en hij zelf was op weg naar Futtinghur.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIS, 14 Mei. Betreffende het verblijf van H. M. de Koningin der Nederlanden hetwelk zoowel in de officiële als in de partikuliere kringen groote belangstelling wekt, kan men nog het volgende mededeelen. Gisteren heeft H. M. het paleis van nijverheid en de bloemen-tentoonstelling bezocht, welke beide inrigtingen door H. D. met veel belangstelling bezigtigd werden. Heden avond zal H. M. in de opera eene voorstelling van den *Corsaire* bijwonen; morgen zal er groot diner en gala op de Tuilerien zijn, hetwelk aanstaanden Maandag door een bal ten hove, waarschijnlijk Dingsdag, door een diner en eene soirée aan het ministerie van Buitenlandsche Zaken zal gevolgd worden. Het vertrek naar Fontainebleau is bepaald op Zaterdag daaraanvolgende.

Op verlangen des Keizers, onder wiens geleide H. M. de Koningin een uitstapje naar Versailles heeft gedaan, zouden de groote fonteinen aldaar in werking gebragt worden, toen het bleek, dat dit door eene verstopping van eene der pijpen niet behoorlijk kon plaats hebben. De Keizer heeft daarover zijn ongenoegen te kennen gegeven en, ingevolge zijne strenge bevelen, wordt er nu dag en nacht doorgewerkt, om dit beletsel uit den weg te ruimen.

Men weet, dat de Koningin de konciërgerie heeft bezocht en meldt te dier gelegenheid een geestig gezegde van de Vorstin. De directeur der gevangenis, de Koningin geleidende naar de kamer, waar Maria Antoinette was gevangen gehouden, had het ongeluk om een paar malen op het kleed der Vorstin te treden, waarschijnlijk ten gevolge van den nauwen gang en den omvang der hedendaagsche dames-kleederen; de laatste maal zeide H. M. glimlagchende, zich tot haren geleider wendende: indien mijnheer de directeur op die wijze voortgaat: zou ik bijna geneigd zijn te gelooven, dat hij mij niet wenscht te houden."

H. M. is over hare reis ten hoogste voldaan; al wat H. D. te Parijs heeft gezien, schijnt haar te bevallen. Vooral toont H. M. zich ten hoogste ingenomen, met de ten uitvoer gebragte openbare werken en heeft Zij eene bijzondere belangstelling doen blijken in die, waarvan de plannen thans gereed zijn en waaromtrent de Keizer H. M. in persoon de noodige aanwijzingen heeft gedaan. Tot nog toe is er voor de voornaamste kunstenaars en letterkundigen, die zich allen op het paleis hebben doen inschrijven, nog geene gelegenheid geweest om zich te laten voorstellen, doch hoogst waarschijnlijk zal het bal op de Tuilerien daartoe nu wel eene geschikte gelegenheid aanbieden en H. M. zal alsdan in staat zijn daar met de grootste geniën van het tegenwoordige Frankrijk kennis te maken.

— De gesprekken van den dag hebben tot onderwerp, een duël, dat tusschen eenige officieren en den heer de Pène, redakteur van den *Figaro*, onder den naam van Nemo, gisteren namiddag in het bosch van Vesiney, in de nabijheid van St.-Germain, heeft plaats gehad. De aanleiding daartoe was een artikel van genoemden heer in de *Figaro*, waarin de onbeschaafde manieren en grofheden der tweede-luitenants, als zij zich in gezelschappen bevinden, gehekelde worden. Ten gevolge daarvan ontving hij een brutalen brief van eenen tweeden luitenant. De heer de Pène beantwoordde dien brief in het laatste Nummer van *Figaro*, daarbij voegende, dat men met hem den draak had willen steken; want dat de stijl van den brief van zulk een aard was, dat hij slechts door een kruiker kon geschreven zijn. De brief was evenwel van een te St.-Germain in garnizoen liggende tweede-luitenant, die den heer de Pène eene uitdaging zond. De zamenkomst werd in het bosch van Vesiney bepaald. Toen de heer de Pène daar met zijn getuigen verscheen vond hij er, behalve zijne tegenpartij, nog een twintigtal tweede-luitenants, die gedeeltelijk tot de linietroepen, gedeeltelijk tot de kurassiers der garde behoorden. Het gevecht begon tusschen den heer Pène en den uitdager, die men zegt, dat een neef van generaal Espinasse is. De laatste werd aan de hand gekwetst en moest het duël staken. Dadelijk daarop trad uit den hoop officieren een tweede luitenant der kurassiers te voorschijn, om den strijd, dien men slechts na de verwonding van den heer de Pène als geëindigd beschouwde, voort te zetten. De heer de Pène moest de uitdaging aannemen. Maar de strijd nam voor hem een ongelukkig einde; na verscheidene wonden te hebben ontvangen, bragt zijn bestrijder hem een steek

toe, die den heer de Pène bewusteloos deed neervallen. Het gelukte den geneesheer niet, die den gekwetste had vergezeld, het bloed te stelpen. De gewonde werd naar een herberg te Pecq vervoerd, waar hij sedert met den dood worstelend neêrligt. Zijne vrienden hebben alle hoop opgegeven. Dit feit herinnert aan 't jaar 1815, toen soms acht tot tien officieren van het Fransche leger beurtelings met een enkelen officier van het leger der geallieerden streden, tot dat deze eindelijk in het zand beet.

Volgens eene andere lezing kwamen vier tweede-luitenants der guides ten huize van den heer Pène, om hem van zijn geplaatst artikel in den *Figaro* rekenschap te vragen, nadat genoemde redakteur bereids eene uitdaging van een tweede-luitenant van het 9e regiment jagers had ontvangen.

Deze kwam van Angers te Parijs met zijne getuigen, die met den heer de Pène de voorwaarden van het tweegevecht bepaalden, waarop men zich naar St.-Germain ter strijtplaats begaf.

Onderweg betuigde de uitdager den heer de Pène zijn leedwezen, van in dergelijke omstandigheden kennis met hem gemaakt te hebben, en hij verre was van te willen, dat de zaak tot het uiterste werd gedreven. Die officier was overigens een man van de wereld, zeer beschaafd en een volledig gentleman.

Na het gevecht, waaraan de verwonding des officiers een einde maakte, gaf deze den heer de Pène de hand, betuigde hem zijne vriendschap en zeide te zullen zorgen dat hij niet wierd lastig gevallen.

Maar een der aanwezende officieren, woedend de zaak zulk een einde te zien nemen, naderde driftig den heer de Pène en na hem eenige grofheden gezegd te hebben gaf hij hem een slag in 't aangezicht, waarop, ondanks de pogingen der getuigen van dien heer om den strijd tot later uit te stellen, een gevecht begon, 'twelk zoo als boven is gezegd, een zoo noodlottigen afloop voor den heer de Pène had.

Algemeen heeft die daad verontwaardiging gewekt; er bestaat evenwel nog eenige hoop op het behoud van den zwaar ter plaatse van den lever gewonde. Hij wordt verpleegd door zijne gade, die veel geestkracht en moed aan den dag legt, en door zijn broeder, die kapitein bij de guides is.

Iedereen is in de meening, dat deze zaak vervolgingen tegen den dader zal uitlokken. Overigens zou een tweede-luitenant, die ook zeer vergramd was, gezegd hebben: "t Is zeer gelukkig voor den heer de Pène, een ernstige wonde te hebben ontvangen. Ik wensch dat hij een langdurig ziekbed hebbe; dit zal hem misschien redden, want anders zou hij gedwongen zijn met de tien duizend tweede-luitenants van het leger te vechten."

De zinsnede, welke den toorn der onder-officieren heeft gewekt, luidt als volgt:

... de tweede luitenant, die altijd en eeuwig op de bals geweldig lastig is, gestadig aan het buffet gevonden wordt en met zijne sporen de kleederen der dames scheurt, enz."

ENGELAND.

LONDEN, 16 Mei. Gisteren behaalde het kabinet in het Hoogerhuis, ter zake der motie van lord Shaftesbury, welke de strekking had de dépêche aan lord Canning te gispen, eene overwinning die veel van een nederlaag heeft. Die motie werd verworpen met slechts 167 tegen 158 stemmen, dus met een geringe meerderheid van 9 stemmen. Aangezien den konservatieven geest bij uitnemendheid, die het Hoogerhuis bezielt, is deze overwinning zederlijkerwijs aan een nederlaag gelijk en niet van een aard om lord Derbys hoop en die zijner kollegaas ten opzichte van de uitkomst der discussiën, welke over die quaëtie zullen gevoerd worden, te sterken.

De heer Cardwell stelde gisteren avond zijne motie voor en ontwikkelde ze. Hij werd ondersteund door lord John Russell, waaruit de verzoening van dien staatsman met zijn voormaligen mededinger, lord Palmerston, volledig blijkt.

In een volgende zitting werden de discussiën daarover voortgezet. Men verwacht dat de uitkomst ten nadeele van het kabinet zal zijn. Lord Ellenboroughs aftreding schijnt op de algemeene opinie meer indruk dan op de leden van het parlement te hebben gemaakt, voor hetwelk de quaëtie, in die discussie opgeworpen, bovenal eene partij-quaëtie is geworden.

Gisteren werd in het hôtel van lord Palmerston eene vergadering gehouden, waaraan omstreeks 200 leden der liberale partij deel namen. De voormalige premier beloofde een liberale politiek te zullen volgen, ingeval hij weder aan 't roer kwam. Men zegt, dat ten gevolge dier betuiging de fraktie der *independenten* met hem eenstemmig zal zijn, waardoor al de schakeeringen der liberale partij tegen het ministerie zouden wezen. Men zondere hiervan evenwel de heeren Bright, Milner-Gibson en een vijftien- of twintigtal hunner vrienden af, die te dezer zake de door het kabinet gevolgde politiek zullen steunen.

Intusschen houdt men het er voor dat, mogt het

ministerie het onderspit delven, er geene ontbinding van het Parlement zal volgen. Het votum-zelf van het Hoogerhuis zou een beroep op het land beletten tegen de meerderheid in het Lagerhuis. Het zou inderdaad voor lord Debry moeilijk zijn aan de Koningin zulk eene ontbinding te verzoeken, daar hij slechts op geringen steun in het Hoogerhuis rekenen kan.

— Uit Kalkutta heeft men partikuliere brieven dd. 9 April ontvangen. Daarin wordt de openbaarmaking der proklamatie van lord Canning berigt, waarbij de konfiskatie van het koninkrijk Oude wordt gedeclareerd, welke maatregel op allen, die niet door haat en wraakzucht verblind zijn, een allerongunstigsten indruk maakt, hoewel deze inderdaad de minderheid vormen. Bezonnen en schranderere lieden beschouwen het als onmogelijk in Indië de rust te herstellen, zoo lang men niet van politiek verandert.

Sir Colin Campbell houdt zich met de reorganisatie van het leger bezig. Er schijnt tusschen hem en den goeverneur-generaal betreffende de aanstaande krijgsoverratiën een verschil van meening te zijn ontstaan. Lord Canning wil de muiters niet vervolgd hebben, maar vooraf het Engelsch bewind in Oude herstellen en bevestigen. Daarentegen wil de opperbevelhebber onafgebroken de overwonnelingen vervolgen; want hij is van oordeel dat het onvoorzigtig zou zijn hen in de gelegenheid te stellen hetzij in Rohilkund of in een ander gedeelte van het Indiesche Schiereiland hun magt op nieuw te vereenigen.

Volgens berigten uit Bombay van den 24 April schijnt sir Colin Campbell's meening gevolgd, want ten gevolge van een konferentie, welke hij den 12ⁿ met lord Canning te Allahabad hield, zou hij den 20ⁿ Lucknow verlaten om met een kolonne, onder het kommando van generaal Walpole, naar Rohilkund te trekken. Generaal Lugard was Azimghur den 15ⁿ te hulp gekomen. De major Evans had de Bheels den 11ⁿ te Santpoor geslagen. Generaal Roberts rukte naar Kotah op, zoodat sir Hugh Rose in staat was gesteld zich naar Calpee te begeven.

Volgens te Londen ontvangen telegrafische dépêches zouden na de plundering van Lucknow tusschen de Engelsche soldaten en de Ghoorkas, ter zake van de deeling der buit, oneenigheden zijn ontstaan, welke door tamelijk ernstige vuistgevechten werden gevolgd, die eindelijk in een algemeene bataille zouden zijn veranderd, indien de opperbevelhebber de soldaten niet had verwijderd, welke aan die gevechten hadden deel genomen, door ze bij de mobiele kolonnes in te lijven en naar Rohilkund te zenden, waar de opstand sterker dooit het hoofd opheft.

Verder verneemt men, dat ten gevolge der bij de plundering van Lucknow gepleegde buitensporigheden in het leger de ziekten vermeerderd zijn, zoodat de voornaamste wijk der stad, geheel door de opstandelingen verlaten, in een groot militair hospitaal was veranderd. Bovendien is het ongezuide jaargetijde ingevallen: den 18ⁿ Maart teekende de thermometer te Lucknow 45 gr. C. en men verwachtte nog grooten hitte.

— De Britsche konsul te Amsterdam, De heer Robert Godschall Johnson, is naar Riga en de Britsche konsul te Riga, de heer James Annesley, in diezelfde hoedanigheid naar Amsterdam verplaatst. Voorts is bekrachtigd de benoeming van den heer Simon Emanuel Pieters als konsul der Nederlanden op Jamaica.

— Eergisteren heeft de Koningin van Portugal, bij het kriecken van den dag de reede van Portsmouth verlaten. Het weder was tamelijk gunstig. Als buitengewoon gezant van Engeland bij het huwelijk, vergezelt de markies van Bath de Koningin op hare reis.

— Men blijft spreken van een bezoek der Koningin te Cherbourg, en verhaalt dat maarschalk Pelissier haar bij die gelegenheid zal vergezellen. De laatste reed een dag of tien geleden in het *Regentpark* in een open kales. Bij die gelegenheid werd zijn rijtuig voorbij gereden door dat van den hertog van Aumale, die in gezelschap van eenige vrienden naar de open markt zocht de maarschalk te bemerken; beval hij zijn koetsier harder door te rijden, en toen hij op die wijze de kales van den prins had ingehaald, rigtte hij zich op en riep: "goeden dag, monseigneur, hoe vaart gij?" De prins antwoordde: "uitmuntend, waarde maarschalk; ik ben blijde u te zien." Vervolgens na eenige wederzijdsche begroetingen ging ieder rijtuig zijn weg. De prins was zeer aangedaan, zegt men.

Dit verhaal heeft tot allerlei zonderlinge geruchten aanleiding gegeven. Men vond het vreemd, dat de gezant van Napoleon III een prins van Orleans begroette, maar vergat bij die gelegenheid dat Pelissier en de hertog van Aumale krijgsmakkers te Algiers waren. De opwelling van dit gevoel van kameradschap bij een oud soldaat heeft niets bevreemdend. Het behoort niet geoordeeld te worden dat de staatkunde er geheel vreemd aan is.

— Men leest in de Tory-bladen de volgende lieflijkheden, waarmede zij de bladen der oppositie begroeten: Gemeene zamenzweerders; gewetenlooze verraders; in het donker kruipende adders; roofzuchtige jakhalzen; idem

hyenaas puden, krokodillen; Sabbatschenders; eindelijk Cambridge-house-zamenzweerders; gelykstaande niet de Rye-house-zamenzweerders, gloriejker gedachten.

Aangezien nu die scheldwoorden slechts van eenige uitwerking op grove zenuwen zijn, zoo neemt de Herald een ander middel te baat, namelijk de volgende mededeelingen:

De palmerstonsche jakhalzen zijn voornemens zich hunnen buit (Cardwells motie) niet te laten ontrukken. Eindelijk is het uitgekomen, dat in Cambridge-house de vorming van een nieuw Palmerstons kabinet bepaald is, en dat nog wel nota bene op Sabbat. Vernon Smith zal in het Hoogerhuis vervangen worden en geheimzeggelbewaarder worden; Lord Clanricarde is tot kanselier van het hertogdom Lancaster bestemd en zal in het kabinet een post erlangen. Cardwell heeft tot belooning voor bewezen diensten het ambt van kanselier der schatkist ontvangen; Horstman is een offer van het kabaal geworden, zal tegen lord Derby stemmen en natuurlijk niet zonder dankzegging heengaan. Hetzelfde geldt voor Lowes en Bouverie, terwijl lord Granville en lord Clarendon, weder hun vorig ambt zullen bekleeden. Maar het Tory-blad weet niet juist wat met lord John Russel zal gebeuren, die, zoo als het zegt, wederom met de Palmerston smulpakker begint te houden.

DUTSCHLAND.

WEENEN, 15 Mei. De baron von Hubner zal naar Parijs terugkeeren. Den 11^{en} is hij door Z. M. den Keizer in een bijzonder gehoor ontvangen.

De heer de Bourqueny heeft dienzelfden dag met den graaf von Buol een langdurige konferentie gehouden. Onlangs werd meldt, dat de Fransche gezant gelast was aan het Weener kabinet de bevredigendste verzekeringen te geven van de goede gezondheid van Frankrijk. Nu verneemt men, dat die betuigingen van een te algemeenen aard waren om het beoogde doel te kunnen bereiken.

De door den gouverneur-generaal van het Lombardiesch-Venetaansch koninkrijk, de aartshertog Ferdinand Max, voorgestelde wijzigingen van het administratief stelsel in Italië zijn door Z. M. den Keizer goedgekeurd en zullen eertlang in uitvoering worden gebracht. Tegen het einde der volgende maand zal de Aartshertog naar zijn post terugkeeren. De beraadslagingen over den toestand in Oostenrijksch Italië zijn gisteren geëindigd.

Uit Petersburg verneemt men, dat bij een ukaze het beroep van drukker of lithograaf, welke beoefening vroeger aan tal van formaliteiten en onoverkomelijke moeilijkheden was onderworpen, nu vereenvoudigd wordt tot het uitvoeren dier beroepen zal vereisd worden op een enkel verzoek, gepaard aan een certificaat van zedelijkheid. De bepalingen dier ukaze zijn vrijzinniger dan die, welke in verscheidene landen van westelijke Europa van kracht zijn.

Eindelijk heeft het uitvoerend bewind van het kanton Freiburg een besluit genomen ter zake der gemeenteverkiezingen in de hoofdplaats, welke aan de liberale partij de meerderheid hebben gegeven.

BELGIE.

BRUSSEL, 15 Mei. Men verneemt dat niet alleen de hertog van Brabant eertlang naar Weenen zal vertrekken, maar dat ook de Koning in den loop der volgende maand eene reis naar Oostenrijksch hoofdstad zal ondernemen; 't is alzoo te voorzien dat de aartshertogelijke kinderen zijner Majesteit op dat tijdstip er nog zullen zijn.

De heer Rogier heeft op het onlangs door de linkerzijde der Kamer den heer Verhaegen aangeboden feestmaal een kleine oratorische feil begaan. Terwijl hij in een echte ministerieele rede, de presidenten der Kamer alle heil toewenschte, ontviel het hem, het voor zijn improvisatie met de oude knorpotten te noemen. Verscheidene aanwezenden werden hierdoor gekrenkt en met veel moeite bevredigde men hen met een aan het einde van het maal uitgebragten toast "op de eenheid van alle elementen van het liberalismus."

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 17 Mei.

ONDERTROUWD (14 Mei): J. Doyer, van Zwolle, met M. D. de Jongh. - H. W. Varenkamp met G. J. Keyser.
GETROUWD (14 Mei): W. Dèppe, wed. met A. de Vries. - J. M. Warmstecker met A. M. van Weenen. - W. A. J. Vroom met H. C. A. Strauch. - E. J. Pas, wed. met J. E. S. van Oost. - C. van Oost. met M. E. Junius. - M. Rijnders met M. J. van Oost.
BEWAARDERS (12 Mei): A. Wolterding, geb. Vosteen, D. M. Doppen, geb. van Sitteren, D. - (13 Mei): H. Stol, geb. Romm. -
OVERLEDEN (12 Mei): T. Blom, 52 j. - (12 Mei): O. Gebhard, geb. C. M. L. Henke, 24 j. - (15 Mei): A. M. W. G. Harin, 34 m.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam, Thesaurie 5 pCt.	105 3/4	15 MRI 4 1/2 u.	105 3/4
Nederl. Bank 4	162 3/4		
Nederl. Werel. Schuld 2 1/2 pCt.	68 1/2		
Dito Dito 3	76 1/2	76 3/8	
Dito Dito 4	97 5/8		
Amortisatie-Syndikaat 3 1/2	92 1/2		
Aand. Handel-Maatsch. 4 1/2	140 3/4	140 %	
Oost-Ind. Leening 4			
Aand. Holl. Spoorweg 4 1/2			
Leening idem 4 1/2			
Aand. Rijn-Spoorweg 4 1/2			
Maatschappij van Weld. 4			
België, Cert. Adm. B. Bk. 2 1/2			
Dito Rothschild 2 1/2	52 1/8		
Frankrijk, Certificaten 3			
Spanje, Obligatiën 1 1/2	26 3/4	26 5/8	
Dito 3	43 1/4	43 5/8	
Dito Biannlandsche 3	37 3/8	37 3/8	37 3/8
Amortisable Schuld 7 1/8			
Bewijzen Coupon			
Crediet Instel. bij Prost & Co.	65 1/2	65 1/2	
Portugal, Obligatiën 3	45 5/8	45 5/8	
Dito 1856 3	44 1/2		
Uitgestelde			
R. sl., Obl. bij Hope en Co. 5	104 %		
Dito bij idem 1828/1829 5	91		
Cert. bij idem 1831/1833 5	85 5/8		
Dito bij idem 1840 4			
Dito bij Stieglitz 4			
Dito Nieuwe 4			
Dito 5de Serie 5	98 3/8		
Dito 1855, 6de Serie 5	101 3/8	101 1/2	
Dito Adm. te Hamburg 5			
Dito dito te Londen 5			
Dito dito 4 1/2	98		
Inschijf. in Assignatiën 6	64		
Certificaten van dito 6	64 3/4		
Spoorweg Aktiën 5	72		
Polen, Aand. 1835, fl. 500 153 1/2			
Obligatiën 4 pCt. 80			
Pruissen, Oblig. 4 1/2			
Aandeelen 1854 3 1/2	200 1/2		
Oostenrijk, Obl. bij Golln C. 5			
Dito dito 4	61 1/2		
Dito Metalliek 5	74 3/8	74 7/8	
Dito Rente Amsterdam 5	86 1/2	86 3/4	
Dito Nationale 1854 5	76 1/8	76 1/8	
Dito dito 2 1/2	38 3/4		
Weener Bankaktiën f 1101			
Dito Aand. fl. 250, 1839 310 1/2			
Dito dito " 250, 1854 4 pCt.			
Beijeren, Spoorweg Aandeelen			
Napels, Cert. bij L en B. 5			
Dito bij Rothschild 5			
Denemarken, Obl. te Lond. 5			
Dito 1839 van f 100 5			
Dito 1843 " " 100 5			
Dito 1852 " " 4 1/2			
Sardinië 5			
Peru, Geldl. 1854 4 1/2			
Dito te Parijs 1	13 3/8		
Ecuador, Oblig. 1855 1	36 3/8	36 1/4	
Venezuela, dito 6 pCt thans 1 3/4	14 1/2	14 5/8	
Dito Uitgestelde 2 1/2	18 %	19 1/8	
Grenada, Obligatiën 3 1/4	6		
Dito Uitgestelde 3	19 1/8	19 5/8	
Mexiko, dito 3			
Nrd. Amer. Ph. Hope en C. Lr. A /			
Dito Lr. B 6 pCt.			
Dito bij Rothschild 6 pCt.			
Amerik. Bank-Aktiën 6 pCt.			
Illinois Spoorw Aandeelen			
Dito Oblig. Constr. Bons 7 pCt.			
Louisiana 5			
Grieken, Obl. Geldl. 1825 5	3 %	3 3/4	

Handel en variatie was van niet veel betekenis.
Koers van het Geld: Beleening 3 1/2 pCt., Prolongatie 3 pCt., Diskonto 3 1/2 pCt.

2/m. Parijs . . . . . f 55 3/4	Livorno . . . . . f 89 1/2
Zigt . . . . . " 56 3/4	Napels . . . . . " 81 1/4
2/m. Bordeaux . . . . . " 55 1/4	Petersburg . . . . . " 1.70
1/2 m. " . . . . . " 56	6/w. Weenen . . . . . " 33
3/m. Madrid . . . . . " 234	" Augsburg . . . . . " 35 1/4
" Cadix . . . . . " 236	" Frankfort . . . . . " 99
" Seville . . . . . " 233	2/m. Hamburg . . . . . " 34 7/8
" Bilbao . . . . . " 233	Zigt . . . . . " 35 1/8
" Lissabon . . . . . " 40	2/m. Londen . . . . . " 11.62 1/2
" Porto . . . . . " 40	Zigt . . . . . " 11.70
2/m. Genua . . . . . " 45 3/4	Rotterdam . . . . . " 1/2

DUITSLANDSCHE BEURZEN.

PARIS, 15 Mei. Rente kont. 4 1/2 pc. 93.50; op tijd 3 pc. 69.65; Fr. Oost. Spoorw. 668; Spanje 1 1/2 pc. —; 3 pc. 38; Rom. Leening —.

MADRID, 14 Mei. Spanje 3 pc. 40.05; 1 1/2 pc. 27.55.
LONDEN, 15 Mei. Cons. op tijd 27 3/8; Spanje 1 1/2 pc. 26 3/4; Rusland 5 pc. 111 1/2; 4 1/2 pc. 101 1/2; Holland 4 pc. 99 1/2; 2 1/2 pc. 66; Peru 4 1/2 pc. 86 1/2; Grenada werkelijk 21 1/4; Algést. —; Sardinië 5 pc. 91 1/2; Mexiko 20 1/2; Wissel op Amst. —; Hamb. —.

WEENEN, 15 Mei. Metall. 5 pc. 83; Nation. —; Bank-Aktiën — 974; Noord-Bahn akt. 171; Credit-Best. 241; G.-Fr.

Spoorw. akt. 275; Saltab. 100 1/2; Lomb. Venetiaans. 105; Wissel op Londen 3/m. 10.18; Goud 7 3/4; Zilver 5 1/2.

BERLIJN, 15 Mei. Stiegl. 5de serie 103 3/4; 6de id. 107; Rusland 5 pc. 109; Pruss. Staats. 4 1/2 pc. 100 1/4; Wissel op Londen 2/m. 6 th. 19 3/8; Parijs 79 3/8; Hamburg 150 1/2; Amst. 141 1/2; Petersburg 98 3/4; Diskonto 4.

HAMBURG, 15 Mei. Mexikanen 5, Spanje 3 pc. 35 1/4; 1 1/2 pc. 24 1/2; Rusland 5 pc. —; 4 1/2 pc. —; Vereinsbank 97 1/4; Noord-Duits. bank 85 3/4; Wissel op Londen kort —, 3/m. —, Amst. —, Diskonto 1 3/4.

FRANKFORT, 15 Mei. Metalliek 5 pc. 78 3/8; Spanje 3 pc. 37 1/2; 1 1/2 pc. 26 1/8; Wissel op Londen 117 3/8; Weenen 112 1/2; Parijs —, Amst. —, Diskonto 3.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

ROTTERDAM, 15 Mei. Tarwe: 166/2, 167/2 & Hooglandsche Kleefsche f 290, 295.

SCHIEDAM, 15 Mei. Rogge. Verkocht: 155,2 & nieuwe Pommer f 185 1/m.; 146/2 & Archangel f 175 kont., 178 6/w. — Gerst: 129, 130/2 & Libau f 182, 184 6/w. — Moutwijn f 13,25; Jenever f 18,75; Amst. Proef f 20; zonder fust zonder de belasting. Spoeling f 1,80.

SCHIEPSTUJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 15 Mei. Abrahamsz, Azia, Batavia. - Brakke Baltimore, Banjoewangie, l. v. Mauritius. - 16 Mei. Calshoek, Susanna, Banjoewangie. - Timmermann, Herman, Benicarlo. - 17 Mei. Ballot, Catharina Maria, Batavia.

HELVOET, 15 Mei. Stuurman Ariaansen, Nederl. Oorlogskotter Vlinder, Texel. - Kostert, Dankbaarheid, en van der Valk, California, beide Messina.

BROUWERSHAVEN, 16 Mei. Vonk, Constantia, en Henning, Prins van Oranje, beide Banjoew. n. Rott.

UITGEZEELD:

TEXEL, 15 Mei. Lion (st.), Londen.

CARGA-LIJSTEN.

DORDBECHT.

EARL OF FIVE, William, Campbell: 3570 gegoten IJeren Buizen, Wm. Kolkman.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 17 Mei, in lading naar:

Weesel.	E. F. Beijer, de Hoop.
Ludwigsh. en Mannh.	Bohm, Aeolus.
Mainz.	J. Sinzig, Mainz N° 8.
Dusseldorp.	G. A. van Logchem, 5 Gebroeders.
Duisnrg.	H. Meeuwse, Niederrhein N° 5.
Frankfort.	D. C. Heep, Frankfort N° 18.
Keulen.	J. L. Wilson, Cöln N° 10.
Mannheim.	J. Muller, Frau Catharina.

AMSTERDAM, 9 Mei, vertrokken naar:

Keulen.	A. Weingarts, Cöln N° 15.
Coblents.	J. H. Wilson, Cöln N° 20.
Mannheim.	J. Staats, Tanager.
	L. Stammel, Rotterdam.

ARNHEM, 12 Mei. 1 el 10 duim.
KEULEN, 16 Mei. 7 vl. 9

MENGELWERK.

CHRISTELIJKE KUNST.

III.

KERKSTOFFERING.

De Eerw. PP. Redemptoristen te Amsterdam gaan voort hunne Lieve-Vrouwen-Kerk op gepaste wijze te stoffeeren en te versieren In de laatste weken heeft de kerk weder een aanwinst gedaan, die niet slechts de meubeling van het heilig gesticht helpt voltoojen, maar die aan de bouwkunstige vormverhoudingen der kerk ten hoogste voordeelig is, terwijl zij tevens, als kunstwerk in zich zelve, zeer verdient, dat wij de aandacht van ons lezers naar de kunstwerken op voorschrijven de kunstwerken, die tot den stoel der boetvaardigheid bij de genoemde lofwaardige geestelijken plegen te naderen, hebben als een blijk hunner dankbare vreugde, de kerk met een achttal gebeeldhouwde afsluitingen voor de bestaande biechtstoelen begiftigd. Wij gaan van de wijze, waarop deze bouwdeelen bewerkt zijn, eenig verslag geven. Men weet dat in de zijbeuken der kerk, onder de vensters, aan beide zijden vier diepe nissen waren uitgebouwd, die al dadelijk bij den aanleg tot biechtstoelen bestemd werden en ook aanvankelijk alreeds der getimmerten uit de noodkerk daaraan bestemd gebruikt. Thans zijn door de middadigheid de nissen niet zeer fraaie voorbogen, die door een dubbele beglaasde deur en een aan de zijden daaronder doorboren, die op een naar de Hollandische gewoonte der afgestoten mededelingen met het voorschrift der toediening van het Sakrament in conspectu populi vereenigd bestanden, zullen in het ontwerp en de uitvoering dezer deuren de meesterhand herkennen van eenen in Nederland zoo hoogst zeldzame kunstenaar, welke beseffen, dat aan alle beeldende kunst de kennis van de beginselen der vormenleert den grondslag moeten liggen; — leer der vormen, d. i.

hier, niet der taalvormen, niet der vormen van het menschelek lichaam, maar der vormen in 't algemeen, der vormen, inderdaad, welke tegenwoordig tot de stoffe behooren der onderwijzers-examens. Het behoort echter geene vermelding, dat die vormenleer bij den kunstenaar, wil zij vrucht dragen, oneindig verder moet ontwikkeld zijn dan bij den schoolmeester. De geometrie moet door den adem der verbeelding een hooger leven gekregen hebben, en zich van zelve aansluiten bij de scheppingen des beeldhouwers. Zoo is het met den maker der genoemde biechtstoeldeuren. Wij zullen, op het zeer redelijk voorbeeld der Engelsche ekkleziologen, ons bij de beschrijving der komposities, gedragen, alsof de genoemde belangwekkende Lieve-Vrouwen Kerk naar den regel georiënteerd ware, en dat de Evangeliekant de Noord-, de Epistelkant de Zuidzijde ware.

De deuren van elken der biechtstoelbogen bestaat uit vier deelen. Vooreerst de beide vleugels zelve, waarvan die ter rechterhand tot de plaats des biechtvaders, die ter linker (gelijk 't behoort) tot de plaats des boetvaardigen leidt; dan, tusschen de deuren, de penantzuil met beeld en baldakijn, eindelijk, de trommel, d. i. de vaste uitvulling van den boog, boven de deuren. In rijke verscheidenheid is het paneelwerk van trommel en deuren en het bladwerk der zuilkapiteeltjens naar de beste monumenten bearbeid. De paneelen van de onderhelft der deuren, zijn met de bekende gekroonde wederbekleedsels gevuld, en elke beglazing bestaat uit twee richten, met eene fraaije tracering getopt. De trommel wordt door den pinakel, die uit den baldakijn des beelds rijst, in tweeën verdeeld. De beide helften worden grootendeels ingenomen door een verguld veld, waarvan het linker (boven de plaats des zondaars) eene der Hoofd-zonderen, het regtsche (boven de plaats des regters) de daartegenover staande Deugd in beeld vertoont. Elke kompositie is dus met drie beelden gecierd, en die beelden staan met elkander in een redelijk verband. Aan de zuidzijde, naar de uitspraak des H. Hieronymus de zijde des Ouden Testaments, zijn de vier penantzuilen ingenomen door de beelden: van den koninklijken boeteling DAVID, van de KONINGIN DER MARTELAREN, lijdend, volgens den H. Augustinus, met haren Zoon voor de zonden der menschen, van den GOEDEN HERDER, die het verloren schaap tot de kudde terugvoert, van ST JAN DEN DOOPER, den kastijder der ontuchtigen. Vooreerst heeft men den vurig boetenden David, die de rij der voorstellingen opent, die hier den scepter uit de regter hand heeft weggedaan, en deze, zijn *peccavi* sprekend, op de borst drukt. Daarboven vertoont zich een type der verdierlijkerde Zonde in 't algemeen, en daar tegenover, als vertolker der vergiffenis, verkregen door zoo diepen rouw, de Engel met de lichtkroon der Reinheid, en een blank schild. Boven de Mater dolorosa, zij die nederig en zachtmoedig was boven alle vrouwen, draagt de Eenvoud het zinnebeeldig schild eener duive; daar tegenover zit op der Zonden eerste plaats de schimpende Hoovaardij ten troon — de hoovaardij, welke-vooral Christus aan het Kruis heeft genageld, en Maria op Kalvarië gevoerd. Boven den Goeden Herder, die alles, zelfs zijn leven geeft voor zijn schapen, vinden wij regts de milddadigheid brood deelen uit haren schoot, links de Gierigheid, de duivel bij excellentie, die vier klauwen heeft, om toch vooral het aardse goed te vatten en vast te houden, en nog omziet naar meer. Boven het beeld van den Boetprediker eindelijk, den H. Joannes den Dooper, zijn de trommelpaneelen bekleed, ter linker, met de voorstelling van het naast tot den mensehenvorm naderend maar laag gedierte — den aap, om in dezen den afschuwelijken wellust te verpersoonlijken; regts is de kuisheid geplaatst, op wier verguld schildje de vogel Fenix is voorgesteld, uit zijn asch herboren wordende, gelijk de gelouterde ziel van den gevallen mensch; zij draagt ook de liele, als haar uitnemend symbool. St Jan de Dooper, de laatste Profet, de Heiland en Zijne onvolprezen Moeder bereiden, in hunne levensgeschiedenis, den overgang van het Oude in het Nieuwe Verbond. David, de groote typische figuur, tot het Oude Verbond behoorende, staat niettemin ook reeds in in zeer eng verband tot het Nieuwe. Maar aan de Noordzijde, den Evangeliekant, de plaats der herwonnen genade, vinden wij uitsluitend figuren, die het Nieuwe Testament en de jongere kerkgeschiedenis opluisteren: den VERLOREN Zoon uit 's Heilands parabels, de MAGDALENA, de heerlijke Patronesse aller boetende zielen, PETRUS, den Vorst der Apostelen, en die zijn Godlijken Meester verloochend heeft, ST JAN NEPOMUCENUS, den Martelaar van het biechtgeheim. De Verloren Zoon — na dat we de Hoovaardigheid, de Gierigheid, de Onkuischheid ter anderzijde beschouwd hebben, heeft boven zich de Nijd, waartegenover staat de Liefde, voorgesteld, door eene vrouw (gelijk alle de deugden) dragend een schildje met het Lam Gods. 't Is onnooig op te merken, hoe die Nijd en die Liefde ons den broeder, en den Vader des Verloren Zoons herinneren; gunstig ook uit de Kerkvaders aan te halen, dat de Verloren Zoon het zinnebeeld van ons, van de Heidenen is, voor wie het „gemeste kalf” geslagt werd, en wie de „ring” des nieuwen verbonds aan den vinger

is gegeven. Teregt staat daar die Verloren Zoon aan de Evangeliezijde ter eerste plaats, daar in dat in eere herstelde Noorden treedt hij in volle beteekenis op. De MAGDALENA, uit de overdaad der wereld bekeerd, heeft boven zich de Gulzigheid, die twee „appelen” te gelijk wil verslinden, en haar tegenbeeld de Matigheid, verbeeld door het kameel, het willig woestindier, dat zoo lang weêrstand aan den dorst kan bieden. Boven Petrus zien wij de Gramschap en de Zachtmoedigheid: groote lesen geven zoowel die haan aan zijne zijde als die „drift des mans” daarboven: trok hij het zwaard uit ijver voor zijn meester, Christus beval hem toch het weg te doen en genas het oor van Malchus. Maar zie hier de tegenovergestelde ondeugd, de Luiheid, boven Joannes Nepomucenus opgewogen door den IJver (in een biekorf afgebeeld), de deugd van den vurigen Priester, dien ijveraar voor het heil der zielen.

En na deze uiteenzetting der onderwerpen, na deze verklaring van het idee, hetwelk, naar het ons toescheen, bij de vervaardiging dezer biechtstoel wanden moet hebben voorgezeten, zouden wij de waarheid te kort doen, indien wij terughielden, dat de voortreffelijkheid der uitvoering geheel aan de zinrijkheid des ontwerps beantwoordt. De beelden zijn vol karakter: edel, ernstig, ikonografisch-juist en oorspronkelijk-bevallig tevens. Die attributen zijn aangebragt, welke hier voegen. David heeft zijn harp niet, noch Magdalena haar balsemvaas, noch Petrus zijn sleutels: ieder beseft waarom. De beelden zijn hier, in een bepaald verband, vertegenwoordigers eener reeks van samenhangende denkbeelden. St Jan Baptist is, ten troost der zondaren, gekozen als hij zegt: zie daar het Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt; niet als hij den bijl aan den voet van den boom heeft neêrgelegd. Maria Magdalena is hier niet — gelijk bij de lubrieke schilders en beeldhouwers der Renaissance — het schandelijk voorwendel om eene naakte vrouw ongestraft binnen Gods Heiligdom te mogen leiden: zij draagt het kleed der boete en drukt het kruis aan haar hart, terwijl een doodshoofd het beeld der vergankelijkheid van al het wereldsche vertegenwoordigt: op heur schoon, maar lijdend gelaat is heure gansche geschiedenis te lezen. De studie der voortreffelijkste beelden van Chartres' hoofdkerk gaat in dezen arbeid met de orthodoxie der klassieke lijnen en met de rijke verscheidenheid der tegenwoordige natuurbeoefening treffend zamen.

Wij kunnen niet anders dan de Eerw. PP. Redemptoristen en de bezoekers hunner kerk gelukwenschen met deze voortreffelijke bijdrage tot hare volkomen meubleering. Wij hebben, in de beschrijving zelve, stilzwijgend, den genialen vaderlandschen kunstenaar reeds genoemd, die dit alles geordonneerd heeft. De beschreven zaken komen voort uit de werkplaatsen der HH. Cuyper en Stoltzenberg, te Roermond.

Ten slotte voegen wij den wensch hierbij, dat de reeds van den aanvang af besproken tinting der kerkwanden en afzetting der bouwvormen met gepaste kleuren, aan het bouwwerk der Eerw. PP. Redemptoristen de kroon moge opzetten. De witte, provioneelle, kleur, met de gele welsribben, is een misstand welken wij hopen, dat de Eerw. bedienaars dezer kerk spoedig in staat gesteld mogen worden, overeenkomstig hun plan, door eene zedige en smaakvolle kleuring te doen vervangen. Wij vertrouwen dat de Eerw. PP. Redemptoristen zich door het ongewone der kerkschildering in onze dagen te minder zullen laten terughouden, daar hiermede reeds op meer dan éene plaats, en met name in de Steigerkerk te Rotterdam, eene welslagende proeve genomen wordt. Men weet bovendien, dat de gothische kerken, in het Bisd. Munster bij voorbeeld, alle gekleurd zijn op de wijze als wij aanbevelen.

Advertentiën.

(158) Heden beviel voorspoedig van eene **DOCHTER**, M. M. L. HENS, geliefde Echtgenoot van F. A. A. SCHAEPMAN. ZWOLLE, 13 Mei 1858.

(162) Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene **DOCHTER**, M. J. M. LIPPITS, geliefde Echtgenoot van J. KRIJGSMAN. HOORN, 15 Mei 1858.

(159) Heden overleed, na tijdig de heilige Sacramenten der sterfenden te hebben ontvangen, onze dierbare Vader **WERNER DEBETS**, in den gezegenden ouderdom van 80 jaren en 6 maanden. Mede namens mijne Moeder, Broeders en Zusters, J. DEBETS, Pastoor. VLAARDINGEN, 13 Mei 1858.

(163) Heden overleed zeer onverwacht, onze waard veel geliefde Behuwd-Zuster, Meisjvrouw **ELISABE GODEFRIDA VAN DEN BERG**, Weduwe van Heer **JAN SJOUKES**, in den ouderdom van 62 jaar. Wed. J. T. VAN DEN BERG—WENNIN. J. T. H. LUNS. A. M. LUNS—FERIE. AMSTERDAM, 13 Mei 1858.

Uit de Hand te Koop:

De PASTORIJ der R. C. Gemeente van Oosterhout (Noord-Brabant) gelegen in het aangenaamste deelte der plaats, sedert weinige jaren geheel vernieuwd en zeer net ingerigt voor **Heerenhuizing**, geschikt voor **Zomer- en Winterverblijf**, voorzien van Vijf ruime beneden- en Acht **Bovenkamers**, meest afgeplafonneerd en behangen, waaronder eene elegante **Suite**, ruimen **Gang**, groote **Keuken en Kelder**, **Waschhuis en Remise**, fraai aangelegde **Bloek en Moestuin**, met vele Fruitboomen, Vischvijvers, Wandelboschje, te zamen groot 107 roeden, 81 ellen. Te aanvaarden met 1° November 1858. Aanvraag franco bij den Heer J. C. VAN DER CORPUT, Gemeente-Ontvanger te Oosterhout. (16)

(161) Een **Burgemeester** van eene kleine gemeente in Gelderland, wenscht een **BEDIENDE** hebben, die hem in zijne kantoorbezigheden wil behulpzaam zijn. Hij verzoekt hen, die daartoe genegen de eigenhandig geschreven brieven, de uitgebreidste lichtingen bevattende, onder de letters *M. N. franco* te zenden aan J. G. MELJER, Boekhandelaar te Arnhem.

(160) Bij sterfgeval **UIT DE HAND TE KOOP** bij Meisjuffer de Weduwe **VAN HAAFF** te Weert: Een groote menigte **Vormen**, dienende om er in te graven Beelden van Gips. Als ook eenen in eikenhout zeer fraai bewerkt **Altaar**, negen meters hoog en zeven breed. Aan belanghebbenden zal de teekening gratis toegezonden worden, mits brieven *franco*. De koop kan tegen een matig intrest op kapitaal blijven staan.

De Zalf en Pillen van Holloway zijn zond weerga in gevallen van zinkingen. L. .... M. .... te M. .... nikendam, was sedert 4 jaren onopohoudelijk aan zinkingen onderhevig, welke zoo zeer hadden toegenomen, dat hij vier of vijf maanden lang genoodzaakt was het bed te houden, en de geneesheeren verklaarden hem ron uit dat hij niet moest verwachten ooit weder wel te worden. Hij zag dus van elk ander middel af, en begon de zalf en pillen van Holloway te gebruiken. Deze veroorzaakten eene zoo groote verandering in zijn gestel, dat hij spoedig zijne gewone bezigheden kon hervatten, en nog eenigen tijd daarmede voortgegaan zijnde, herstelde hij tot verwondering van een elk geheel en al.

Door het vermeerdert debiet zijn de prijzen als volgt: **Doosjes Pillen** à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 6.75, f 13.50, f 20.50. **Potjes Zalf** à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 7.00, f 13.85, f 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij de Heeren **ADAMA**, Apothekers, Utrechtsestraat, Y No 251 en Nieuwendijk, L. No. 78, alsmede bij de Heeren **AMSTERDAM**, bij L. J. GROOTENBOER, depôthouder te Utrecht, G. VERHAART, depôthouder te Prinsland en bij STRAATMAN, hoofd-depôthouder te 's Bosch, alsmede te Londen Strand 244 *Holloway's Establishment*. (425)

BOEKHANDEL VAN C. L. VAN LANGENHUYSEN
DE EERSTE H. COMMUNIE

IN **VOORBEELDEN.**

Door **ED. TERWECOREN**, S. J.

(Vrij uit het Fransch.)

Prijs 25 Cts.

Wanneer men aan kinderen, die tot hunne eerste H. Communie worden voorbereid, dit boekje ter lezing geeft, zullen zij zich daardoor zeker opgewekt gevoelen om zich met ijver tot dien grooten dag voor te bereiden. Daartoe zullen vooral de voorbeelden strekken die men in dit boekje vindt van kinderen die eene zoo buitengewone godsvrucht aan den dag leggen, bij het doen hunner eerste H. Communie. Voorbeelden, worden gaarne door kinderen gelezen, en maken indruip op jongde harten.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Banket en Uitscheper.